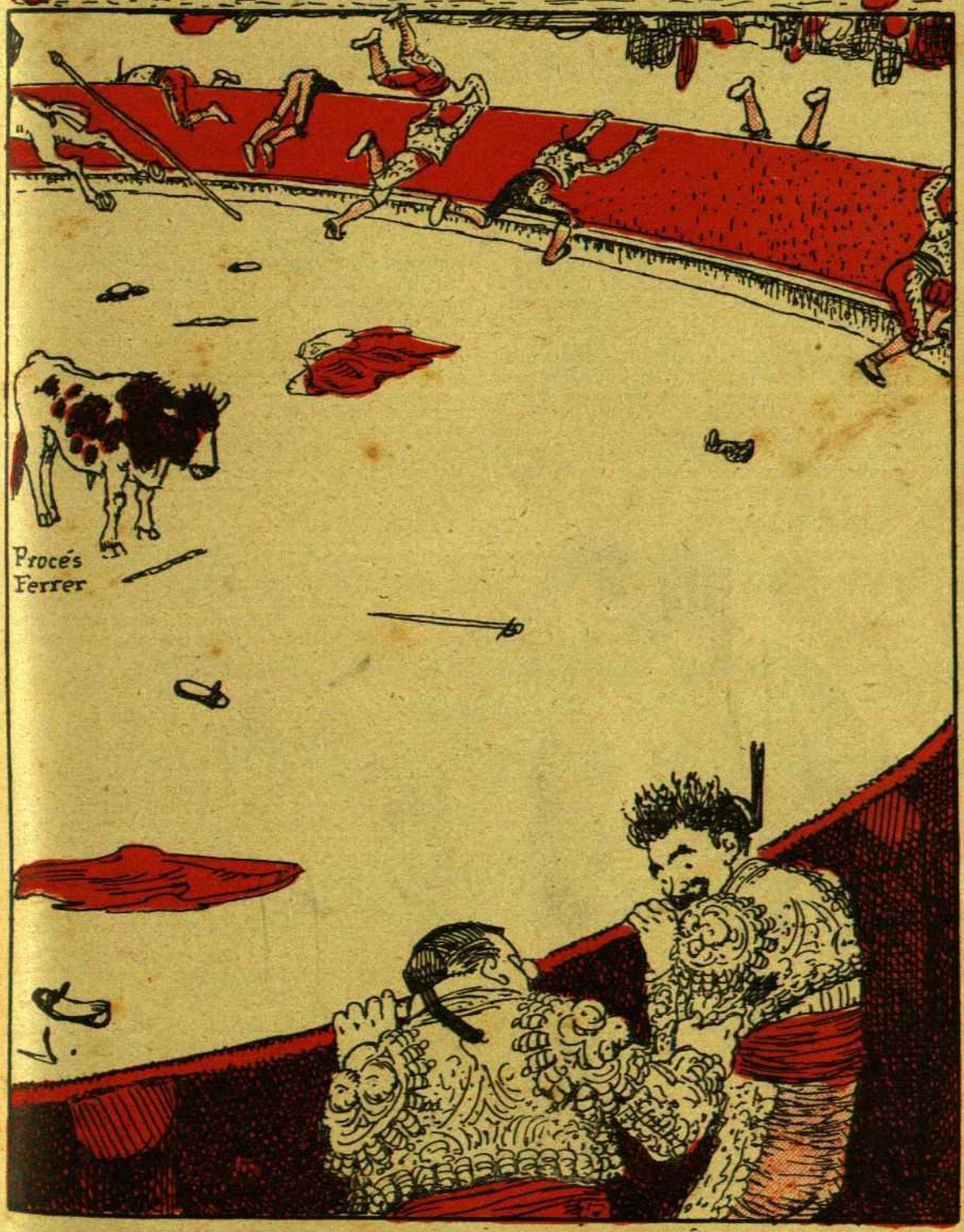
ANY X N.º 462 30 MARS 1911

¡CU-CUT!

LA PRÓXIMA *CORRIDA*

En Lerroux.—Oye tú, Emiliano; la camisa no me llega al cuerpo.
En Milianu.—A mi tampoco, querido.
En Lerroux.—Oh, tú ya estás acostumbrado á eso del *canguelo*.

POSAT a saldar comptes atrassats, me proposo parlarlos aquesta setmana de la bella pensada que ha tingut el nostre Excelentíssim Governador Civil de la Provincia, de crear un cos de policía femenina.

Ignoro si a hores d'ara el projecte ha passat a vies d'execució, però basta el sol anunci de la iniciativa pera donar peu al comentari y al elogi que aquella's mereix y que no haig de regatejar—Deu me'n lliuri—al senyor Portela.

Diguin lo que vulguin els que sostenen la teoría de la diferencia psíquica dels sexes ab ventatges pera el masculí, la dòna posseeix determinades condicions d'ordre moral immensament superiors a les correlatives del home: l'esperit d'enquesta, la intuició, la curiositat, la tosssuderia, el fingiment, etc., etc., són facultats que's troben molt més desenrotllades en la dòna que en l'home, y com que totes les dites facultats són precisament les que fan als bons policies, d'aquí que la idea de crear un cos femení—¡olé!—de vigilancia y seguretat, me sembli real y verdaderament lluminosa.

A l'home li passen per alt, en l'apreciació de les coses, una pila de detalls y circumstancies que sols la percepció finíssima de la dòna recull, ordena y relaciona; pera la dòna, l'enterarse de tot lo que passa a casa dels altres, es instint natural y espiritual necessitat, que arriba a tenir moltes vegades verdader caràcter imperiós, lo qual no succeeix en el sexe contrari, o s'observa ab poca intensitat.

En això radica, al meu entendre, la causa principal del fracàs de la nostra policía en lo que's refereix al descobriment del terrorisme, tenint per indubtable que un cos policiach femení, oferiría moltes més garantíes d'èxit respecte al particular.

Pera un lladre, un assassí, o un dinamiter, l'aproximació d'un desconegut, quan aquest es un home, sempre se'ls farà sospitosa, y més quan aquest home tracti de sondejar els secrets y misteris de la vida llur. En cambi, una *polissona* guapa, que sàpiga desenrotllar totes les arts de la seducció, es més que segur que acabarà per obtenir lo que's proposa, fins a descobrir els replechs més amagats de l'ànima dels criminals.

El cas de Dalila s'ha repetit moltes vegades en aquest món, y's pot assegurar que's repetirà, per lo menys, altres tantes.

Els encisos de la dòna, no tan sols poden, sinó que deuen, sustituir en la policía femenina el *smith* y'l xarrasco que en calitat d'armes d'ofensa y de defensa usa la masculina. Per això's fa precís que'l senyor Governador, al escullir les *individues* pera el nou cos, les hi exigeixi, com a primera condició, el ser guapes y gracioses.

Una *guardiesa* ab un bon pamet, ni cordes necessita pera portar als criminals a lloch segur; ne té prou ab mirades expressives y ab un que altre somriure temptador pera fer seguir darrera seu al *convicte* o al *suspecte*, y conduirlo fins a la Delegació del districte, sense que l'interessat se'n adongui.

Un prech fet ab manyaguería, la insinuació d'una dolsa promesa, l'esllanguiment d'un esguart, faràn declarar als criminals lo que no poden conseguir ara les amenasses y les estratagemes dels inspectors encarregats de formar els atestats.

Però, dech confessarho, en gracia a la imparcialitat; bona part d'aquestes excelents condicions que tenen les dònes pera exercir oficis policiachs, venen, en part, contrarrestades per sensibles inconvenients, aixís mateix propris de llur naturalesa, que poden desballestar en determinats casos els bons resultats de la gestió llur.

Ens referim als sentiments de commiseració, tan aferrats en la dòna, lo propri que a la feblesa del caràcter llur, y a la indiscreció, que es taran-nà de la majoría d'elles.

Aixís podría molt ben donarse el cas de que les *individues* del cos femení deixessin anar a n'algún *mossega* per la sola declaració de que si

ELS DE LA BROMA PARISENCA

—Noy ¿d'ahont vens ab aquesta cara tan trista? ¿Del enterro o del ball del *Papitu*?

ha *fet* un rellotge ha sigut pera donar pà als fills, o procurarse medecines pera la mare malalta; y ja no parlem del cas, que podría donarse molt be, de que, escayentse a ser el detingut un xich bon mosso, la *polissona* acabés per enamorarsen, lligantse ab ell ab *cadena perpetua*.

Lo que sí resultaría del tot impossible en la nova institució, fora la garantía del secret del sumari, format de resultes dels atestats que aixequessin les *individues*, perque fiar en la reserva d'una dòna es, ha estat y serà en tot temps, senyal d'ignoscencia manifesta.

Per tot lo dit, podrà venirse en deducció de que en el projecte de constitució d'un cos de policía femenina, les ventatges y els inconvenients estàn gairebé contrabalansats, però, aixís y tot, jo'm pronuncio per la seva formació, ja que, avuy per demà que tornessin a reproduirse les persecucions contra els catalanistes—¡què dimoni!—sempre val més anar a la Model entre dues *hembras de trapío*, que no pas conduit per dos *números masculins*, de cara sorruda y vestits ab aquell uniforme llardós que va motivar anys enrera la substantivació d'un adjectiu molt característich quan s'aplicava a la denominació dels individuus del cos dit, per mal nom, de *Seguridad* y *Vigilancia*.

LLEIXIU

La vaga del peix

A dintre les transparencies
del nostre insondable mar,
una *peixa* s'expressava
ab els termes que veuràn,
voltada de criatures,
vulgo peixets sense sanch.
—Fills meus: ja fa bastants dies
que observo un cas molt extrany
que m'omplena d'alegria
y que us vuy comunicar,
perque tots junts donem gracies
a Neptú, que es deu del mar,
segons recordo dels llibres
que passava fa alguns anys.
El cas es que d'uns quants dies
no veig que pengi cap am,
que amenassi la existencia
dels peixos que van badant.
Jo, que passava tanta ansia
y no us deixava jugar
per por de que us enganxessin
y us venguessin al mercat,
ara podré autorisarvos
perque aneu a passejar
y jugueu a fet y a ratlla,
al foot-ball o be a arriscats.
Els peixets, sentint sa mare,
se varen posá a saltar,
beneint la mà ignorada
que priva de tirar ams.
Y mentres aixís jogaven,
un llus vell se va acostar,
saludant a la senyora
que era viuda d'un barat.
—¿Còm va, senyora *barata*?
—Miri, senyor llus, tal qual.
Ara deya a la mainada
que ja podien jugar,
perque veig que'l que es per ara
no hi hà por de ser pescats.
—Ha fet be; per les noticies
que he pogut arreplegar,
a la platja de cân Tunis
sembla que's segueix vagant.
Jo, que tinch experiencia,
sempre m'havía extranyat
de l'afany que a Barcelona
tenien pera pescâns,
quan, d'entre tots els países
que he recorregut... per mar,
no n'hi hà cap com Barcelona
que arribi a posseir tants
llussos d'aquells que, ¿sab? pesen
molt més que'ls que hi hà en el mar.
—Ah, es a dir ¿que hi hà molts llussos?
—Sí, senyora, ¡fa fredat!
Són llussos de tal calibre,
y en abundancia tan gran,
que no sé per quin empenyo
ens havíen de pescar.
—Potser es que ab l'abundancia
ja n'estaven embafats
y ens tiraven ams y xarxes
pera tenir varietat.
—De varietat no'ls ne falta;
també hi hà *burros* en gran,
y pops de grapes molt llargues
que'l que poden agafar!

—Una gracia de caritat, que soch molt curt de vista y no puch treballar.
—¿Ja heu provat el monocle?

s'ho queden y no t'ho tornen,
tant si fas com si no fas.
—¿Y no viuen dintre l'aigua?
—Oh, be prou que han treballat
perque'ls hi deixessin viure,
prò per ara'ls va molt mal.
Ara mateix una colla
han anat acompanyats
d'un marquès, que es peix dels grossos,
a Madrid pera lograr
que'ls hi deixin fè un *acuarium*.
—Si que estèu ben enterat.
Però això de que no tirin,
com feyen abans, els ams,
¿a què es degut?
—Oh, fan vaga.
—Y això ¿què es?
—No treballar;
perque, segons les noticies
que m'acaba de dà un rap,
sembla que a la Boquería
han tingut molt mala mar,
y els pescadors tots a l'hora
tot seguit s'han retirat,
pera protestar d'uns *peixos*
que'ls volíen enredar.
—Y donchs ¿per què no'ls pescaven?
—Oh, no es tan fàcil ni plà;
són peixos que's porten l'oli
y rellisquen de les mans.—FLAVIUS

EL CANT DE LA PRIMAVERA

—Ja ho veu, senyor Tòfol, tot floreix. ¿No sent la Primavera?
—Ay, no, fillet. Soch tan sort.

El crit den Bieló

PER les *mossegades* del nostre número anterior ja's devien enterar de la mena de sò del *crit* que en Bieló Alomar se deixava d'engegar desde les columnes d'*El Poble Català*. El confrare esquerrà va acullir el tal *crit* a títol de *sinceritat*, calificant massa benèvolment lo que no passa de ser pura pedantería d'aquet mallorquinet, que alguns s'havien comensat a pendre en serio, per més que'l desengany va sent tan ràpit com l'engrescament.

¿Sinceritat, l'Alomar? *A cualquier cosa le llaman chocolate las patronas*, que deya aquell dispeser de 12 duros al mes.

No, estimat confrare; ni en Bieló es sincer, ni's preocupa de serho; a n'ell, lo que no més l'interessa es aparentar originalitat, y, pera conseguirho, aprofita les ocasions en que's forma estat d'opinió sobre un determinat assumpte, pera sortir pronunciantse en discrepancia contra el parer general.

Aquest home no es més que un atacat del deliri de contradiccions que'l té en tal extrem dominat, que fins resulta una contradicció ab ell mateix.

Tots els que'l coneixen íntimament saben el seu esporuguiment pels trons, que arriba al extrem de posarli als llavis invocacions cristianes, que's relacionen ben poch ab el seu ateisme, que'l porta fins a la ridiculesa d'escriure *Deu* ab minúscula. També es una característica seva l'horror al mar... Pera decidirlo a abandonar Palma quan les conferencies dels mallorquins al Ateneu, ara deu fer uns set anys, va caldre arrossegarlo materialment. Donchs, al cap d'algunes hores del desembarch, encara convuls y tremolós, llegia la seva conferencia *Futurisme* ab que's va dar a conèixer entre nosaltres, en la qual predicava la rebeldía contra la nostra mateixa naturalesa y cantava un himne a Llucifer en calitat de primer rebelat.

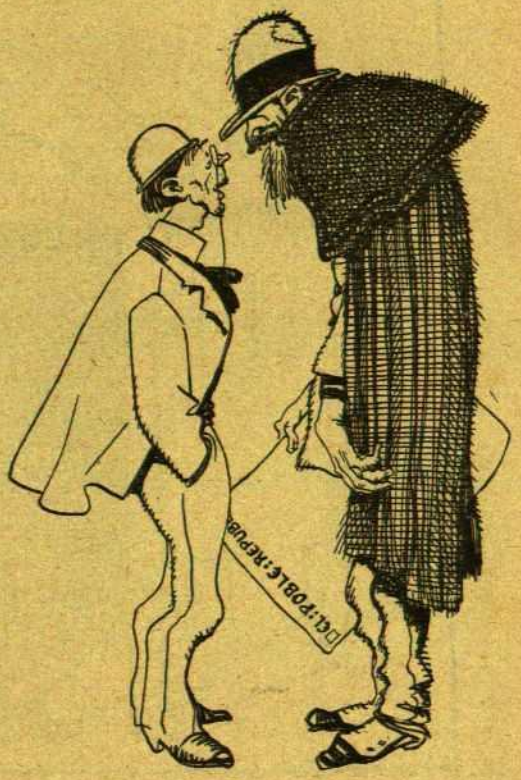
Tots els seus escrits y conferencies que han fet parlar d'ell, no tenen més de particular que la estridencia ab que han sonat dintre de l'armonía del general concert.

Quan la iniciació de la Esquerra y la consegüent exposició del seu programa a la republicana, en el qual se preconisava en nom de la llibertat, el principi de la separació de la Iglesia del Estat, en Bieló va publicar una serie d'articles en *El Poble Català*, aleshores encara setmanari, en els quals, en nom també de la llibertat, reclamava la subordinació de la Iglesia al poder civil.

Més endavant, en ocasió en que'ls esquerrans tractaren d'accentuar llur significació nacionalista, va sortir l'Alomar a esqueixalshi la grua ab una *Spòrtula*, en la qual se declarava la conveniencia de fer opinió *anticatalanista* y de convertir a la *mare-patria* en *filla-patria*, sens dubte pera poderli clavar *surres* ab més llibertat.

Tampoch ha passat tant temps que no's pugui fer memoria de la campanya den Bieló a favor den Rull, condemnat a mort pel tribunal popular—una conquesta democràtica—com autor de diferents atentats terroristes, campanya que va valer a n'aquest advocat de pobres el ridícol de la opinió... y el barret del sentenciat.

El repugnant vici de la blasfemia y la deplorable costum del mot túrpit o incult, va promoure la constitució de la «Lliga del Bon Mot» pera combatre semblant vergonya; qui per motius religiosos, o de decencia, o de cultura, o de depuració del llenguatge, o per tot plegat, ningú va deixar d'aplaudir la iniciativa y tothom va oferir la seva cooperació a la mateixa; tothom, menys l'Alomar, que va sortir ab un memorable article proclamant la llibertat del renech y de la paraula obscena.

—Sembla que's va sospendre'l miting del diumenge.
—Veuràs, com que era l'últim cartutxo que anavem a gastar pera animar això de les esquerres, vàrem tenir por que s'humitegés la pólvora ab aquella mullena.

Darrerament, quan el triomf de la Revolució Portuguesa feya fer lluminaries als republicans de Barcelona, inclòs als nacionalistes, en Bieló va amargalshi la satisfacció, despenjantse, també desde *El Poble Català*, ab un article sentimental exposant les seves més ardentes simpaties per les magestats destronades.

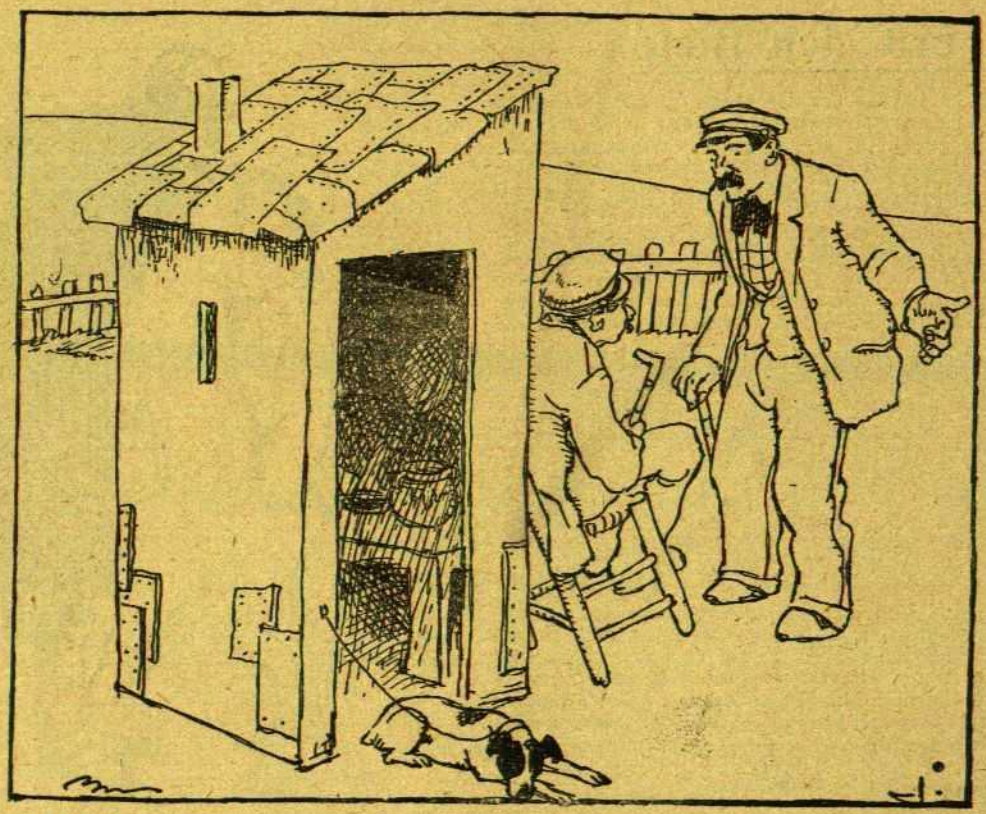
No'ns admirem, donchs, de que quan ara el criteri públich general es el de la necessitat d'anorrear a n'en Lerroux, s'arrenqui l'Alomar ab el seu *crit*, declarant *desgracia* la desfeta del radicalisme, si vingués, y manifestant la necessitat de mantenir les vergonyes lerrouxistes, com a remey al conservadurisme del nostre poble.

¡Y pensar que un home aixís podía haver sigut un bon fabricant de sobressades!

Ab tot, se corría el perill de que, si els consumidors haguessin declarat trobarles bones, ell mateix se les hagués desacreditades.

Un professor de francès

LA Redacció de *El Eco de la voz*, periòdich de certa població forana, era una delicia. Tots els redactors eren amants de dir les coses ab metà-

GANGUES LERROUXISTES

—Trobo que es una injusticia això de nomenar inspector a n'en Matamala sense ser del ram.
—Oh, per mèrits de guerra: té la *laureada* d'Hostafranchs.

ora y això feya, per exemple, que un dia en que'l vent havía fet desastres en els arbres del passeig aparegués una gazetilla, tota poètica, en la que's deya:

«Al anochecer, los nubarrones empezaron á poner cara hosca y enseñarnos los dientes, después de lo cual el viento cernió sus garras en el arbolado».

Un altre dia, ressenyant una reunió que s'havía donat als *salones* de la *primera autoridad* de la *población*, parlava'l periòdich de *los severos cocodrilos negros que se enlazaban con las blancas culebras á los acordes de airoso wals.*

Y els *cocodrilos negros* eren no rès menys que'ls fraks de la joventut daurada y *las culebras blancas* les nenes de les millors famílies, vestides de societat, ab cua y tot.

Una de les especialitats de *El eco de la voz* era'l rengló de les faltes d'impremta. En certa ocasió en un telegrama's deya:

«El rey montó en un camello indio del ejército inglés».

Y el text veritable era:

«El rey jugó con un oficial indio del ejército inglés».

Però, si be apareixíen en el periòdich algunes faltes, s'equilibraven per certes sobres, tal com la d'aquell dia en que, parlantse en una gazetilla del *señor Rector de la Universidad de Barcelona*, el regent de l'impremta—que a la vegada feya de corrector—va trobar la expressió poch respectuosa y va avantposar al *señor Rector*, un *Reverendo* que trencava'ls cors més endurits.

També va donar molt que parlar una ressenya d'un concurs hípich, en la qual s'explicava que un «*jumento—un mísero jumento—triunfó de los mejores alazanes y de todas las razas de caballos que concurrieron á él*».

Tothom, naturalment, se feya llengues de la cosa, no sabent còm podía ser que un ase humil guanyés a tota mena de cavalls. Y a la tertulia de la rebotiga de cal apotecari y sota les voltes de la *plaza de la Constitución* y per tot arrèu, no's va parlar d'altra cosa, durant molts dies, que d'aquell fet, sent molts els que no hi volíen donar crèdit. Però, al últim, un jove poeta molt aixerit y molt ilustrat, que cada dia comprava *La Depêche*, va descobrir que allí no hi havía més ase que'l director del *Eco de la voz*, que havía traduit la noticia d'un diari francès, posant *jumento* per *jument* y no sabent com se'n deya d'una euga en l'idioma den Briand y en Jaurés.

El mateix director, al cap de poch, va llegir en el *Journal des debats* que a Espanya *les Cortès* feya dies que donaven mostres de gran agitació, tementse pera molt aviat, ab tal motiu, un cambi de govern.

Y preguntava'l nostre home, comentant el solt:

«¿Sabría decirnos nuestro apreciable colega *Journal des debats* a quién se refiere? Porque, que sepamos, no existe ningún *Cortès* cuya agitación pueda poner en peligro la estabilidad del actual gobierno. Y mucho menos existen varios *Corteses*, como se desprende del texto de nuestro querido colega parisiense. ¡Es fuerte cosa que los periódicos de allende el Pirineo no puedan tratar con un poco de conocimiento las cosas de España!»

Y lo bo del cas es que quan algú va dir al *Eco de la voz* que allò de *Cortès* volia dir *Cortes*, el director se va riure simplement de la ignorancia del que li feya la observació.

La última planxa que'l francès va ocasionar al *Eco de la voz* va cristallisar en la següent noticia:

«En cierta población francesa ha fallecido una familia por el pescado que contenía un plato guarnecido con setas».

El pescado, naturalment, no era *le poisson*, sinó *le poison*, o sigui el verí dels bolets.

Aquesta serie de planxes va durar fins que un dia els intelectuals de la població varen fer junta, acordant fundar *La voz del eco* en competencia ab *El eco de la voz*. Y al cap de mitg any, *El eco de la voz* se despedia del públich, *con la pluma llena de lágrimas producidas por la ingratitud de sus lectores*.

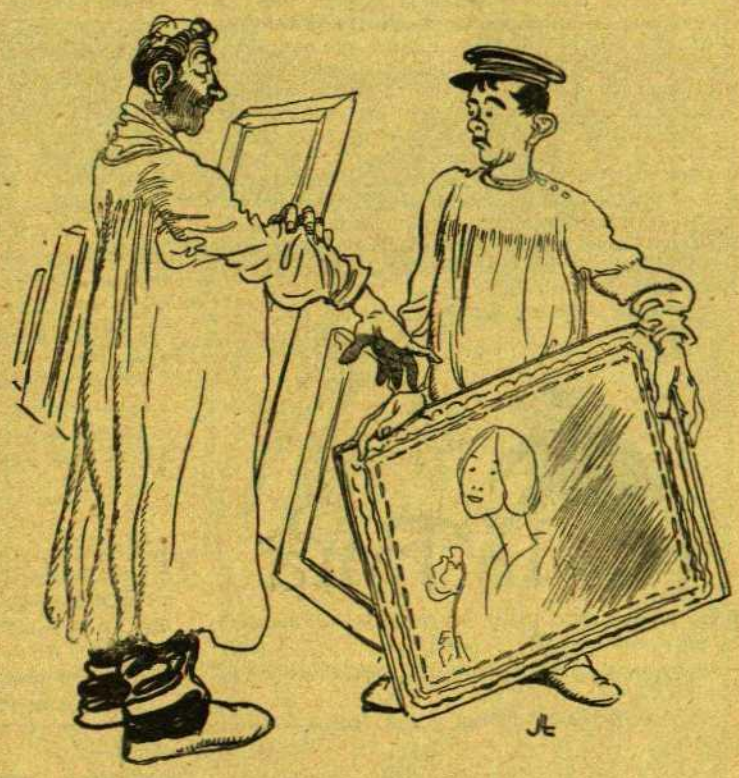
Y aleshores el director, trobantse sense'l petit sou que li proporcionava'l periòdich, no va tenir més remey que cercarse un altre medi de viure.

Després de molt rumiar, va trobar qui li deixés diners pera anar a Madrid a fer oposicions pera la càtedra de francès del institut de la població.

Y lo més extraordinari es que les va guanyar.

Com tants altres.

AQUELL

LA VINENTA EXPOSICIÓ

—¿Aquet quadro tan dolent hem de penjar? ¿Vols dir que no s'ho mereix més el que l'ha pintat?

En Rubens a Caldetes

JA veig que jo també m'hauré de preocupar de fer anar algún artista antich a qualque poble de Catalunya; a mi m'agrada ser dels actuals, y si en Rusiñol va fer anar el Greco a Sitges y ara en Xenius fa anar en Miquel Angel a Terrassa, m'he decidit fer anar en Rubens a Caldetes.

Ha arribat l'hora de catalanisar als grans homes del Art, y jo hi vuy portar el meu granet de sorra. Vuy, per vergonya de Barcelona, que Rubens vingui ab l'exprés per la costa, y que, mitjansant una petita subvenció del Ajuntament de Caldetes, el mestre de la gent grassa passi una temporada a la platja llevantina, sense entrar a la ciutat comtal.

Si lo del Greco a Sitges va ser cosa dels modernistes, si lo den Miquel Angel a Terrassa es cosa dels noucentistes, lo den Rubens a Caldetes vuy que sigui cosa dels *Presentistes*, y desde ara fundo aquesta nova Ordre y jo'm faig el definidor y el dispensador de títols del Presentisme.

Serà *presentista*, aquell que sàpiga usar més gentilment de les paraules noves que en el present hagin fet fortuna y aquell que sàpiga fer les coses extranyes que en l'actualitat se fan, ab més naturalitat y fent veure més be que les fa ab bona fè y creyent contribuir al progrés y a la cultura patries.

Aixís el Presentisme deu portar a Rubens a Caldetes però li deu portar com una cosa normal, com un acte de continuitat, com si Rubens realment anés a Caldetes tot sovint a pendre les aigues. Els presentistes que hi prenguin part procuraràn que'ls diaris ne parlin forsa y jo ja'm cuidaré de que l'acte de l'anada den Rubens a Caldetes s'aplassi tant com se pugui, a fi de que se'n parli més temps, y entre tots cuidarem que a Caldetes s'arribi a esperar ab certa ansia l'arribada den Rubens.

Si en comptes de ser presentistes fóssim passatistes, l'anada den Rubens a Caldetes la faríem fastuosa, brillant, heràldica y cabalquística, com la que van fer aquells plagues del «Cau Ferrat»; però nosaltres som homes del present, y quan, passant per la Maison Dorée, veyem els caps grisenchs de la gent del «Cau Ferrat» ens capacitem de que aquesta manera de celebrar l'entrada d'un personatge a una vila es cosa del passat, y nosaltres ab això no hi passem. Aixís, com a bons presentistes, ho farem tal com se fa ara: pet de conferencies llegides, perque la gent s'adormi, y pet de lectura de textes en flamench, perque la gent no ho entengui.

Desde l'entrada den Rubens a Caldetes, cada

diumenge hi haurà conferencia llegida. Les confianses són de que'l primer dia hi haurà bastanta gent; el segón n'hi hauràn alguns, els metalisats, que's retrauràn; al tercer dia els metalisats aumentaràn, lo qual vol dir que la gent disminuirà; y desde el quart dia quedarem els escullits, sols els presentistes, presidits per en Rubens, el qual, al costat del les grasses carnadures dels seus personatges, es capàs de demmarnos comptes del paper ridícol que li haurem fet fer. Però nosaltres no'l sentirem, nosaltres anirem llegint les nostres quartilles renaixementistes y els diaris parlaràn de la triomfal estada del gran Mestre a Caldetes, y a Barcelona ne tindràn enveja.

Y tot, per seixanta duros.

MIXINS

UNA noticia: Ab el temps que en Codina té'l Romea, ja no's perden diners.

Altra noticia: Ab el temps que en Codina té'l Romea, ja's guanyen diners.

Una conseqüencia: Estudiant y fent estudiar, el teatre s'anima.

Altra conseqüencia: Animantse'l teatre, s'animen els actors y les empreses.

Corolari: No poséu may les obres ab tres ensaigs y mitg, car val més una setmana fluixa que tota una temporada desastrosa.

L'altre dia en Vallmitjana, mitjansant un diàlech titolat «L'abella perduda», va explicarnos còm s'ho fan certs brètols pera llensar al vici a noyes de be. Y en Codina va fer de brètol ab tanta empenta, com si representés l'*Hamlet* o l'*Otello*, sent perfectament secundat per la Llorente. Y això de que'l primer actor y director y empresari se llensi aixís a fer un diàlech, es cosa que sempre s'agraeix.

Quan a certs actors un els diu per què posen les obres cuita-corrents y sense enfondarshi gaire, se solen defensar dient:

—Per la gent que ve...

Donchs la gent que va al teatre, sigui poca, sigui molta, mereix sempre igual respecte. Y si surt satisfeta, hi torna, y si no surt satisfeta, no hi torna.

Y per ara, hi va tornant.

Que es lo que's tractava de demostrar.

Als demés teatres no hi hà hagut aquesta setmana cap novetat.

VIROLET

DESPRÉS del fracàs de *Papitu* consumat al Paralel, l'Oriol Martorell organisa una festa republicana com a president de la J. del P. de la U. F. N. R., a la qual no s'hi convidaràn les *ingrates* que no varen voler *honrar* el ball de *La Saeta* esquerrana, però, en cambi, se demanarà l'assistencia de senadors, diputats a Corts, diputats provincials y regidors del partit de les tres banderes, invitantse aixís mateix a dita festa a la Junta Municipal de Barcelona y al Consell General de la U. F. N. R.

Aquesta festa, a la que hi seràn convidades tantes figures, consistirà (d'*El Poble* ho treyem) en un discurs-programa que pronunciarà la Cuca-fera.

A veure còm li sortirà aquesta ¡¡¡festassa!!!

Jo crech que tindrà èxit, perque si anunciant al Paralel sorpreses may vistes, els pochs que hi van anar se varen aburrir de valent, es de creure que al saber que la festa consisteix solament en un discurs de l'empresari de balls de pinyata, ningú's donarà per enganyat y ningú s'hi aburrirà.

Perque, en últim terme, ningú s'hi acostarà.

Y qui sab si un discurs de l'amo incógnit de *La Saeta* esquerrana no seria més divertit que totes les insulses grolleries d'aquell paper que paga.

EL redactoret que fa'ls *Ecos* d'*El Poble*, aquell xicot que està empenyadissim en fer veure que tothom *té rabia* a l'Iglesias (D. Ignaci) va al cinematógraf y després ne fa *Ecos* y'n treu conclusions pedants... Però no volia dir això. Jo anava a fer ressortir la manera elegant ab que'ns fa a saber que va a preferencia.

«...Ara que podiem completar aquelles vagues idees de les execucions de la Xina, y per cinquanta céntims, fer sadisme...»

¡Cinquanta céntims! Al llegirho, com que jo no soch tonto, desseguida m'he dit: Aquet jove va a preferencia, caram, caram.

Ja ho sabéu, mares que teniu filles: Es un minyó que gasta.

Y además, baix el punt de vista (perque això té punt de vista) polítich,

queda aixís demostrat que
la democracia esquerrana
ja comensa a sê a l'altura
de la del mateix Vinaixa.

El Poble dona en un mateix solt la noticia de que'ls lerrouxistes fan un àpat en celebració del resultat de les eleccions y els regionalistes y les dretes un altre ab el mateix motiu.

Veyent la mala intenció
ab que'l solt s'ha publicat,
al llegirho un se pregunta:
¿es enveja o caritat?

EN la sessió de l'Ajuntament de dijous passat se donà compte de la R. O. que anula'l concert que varen *combinar* els lerrouxistes ab uns guixaires de *nuevo cuño*, combinació que portava involucrada una suma de no més 160.000 pessetes.

A veure ara quina se'n rumiaràn.

El Progreso trobarà que aquesta R. O. es una desgracia pera Barcelona y'ls seus interessos (els de Barcelona).

Y diuntho *El Progreso*, ja se sab que tots els barcelonins ens hem de felicitar d'aquesta... desgracia.

—¡Y ara, noya! ¿Què hi fa aquet mànech aquí clavat?
—Com que ara diu que surten totes les fulles, mirava a veure si li sortía la seva a n'aquet ganivet y aixís vostè no s'entèrava de que l'havía trencada.

JA s'ha arreglat lo del peix. La qüestió havia vingut de que'ls nostres *frescos* s'havíen venut quatre llochs de venda de la Boquería, essent aixís que aquets pertanyíen a una deixa de la casa de la Virreina, pera ésser subastats a poch preu y cada dia als venedors de peix que no disposaven de diners pera comprar llochs fixos.

Després diràn que aquesta gent lerrouxista malgasten y despilfarren.

¡Però si no deixen ni una engruna per dolenta!

EN Santamaría ha declarat en plena sessió que s'ha d'acabar ab el *bandidatge* dels mercats, y això referintse a les malifetes del director del de la Boquería, que es *hetxura* den Mir y Miró.

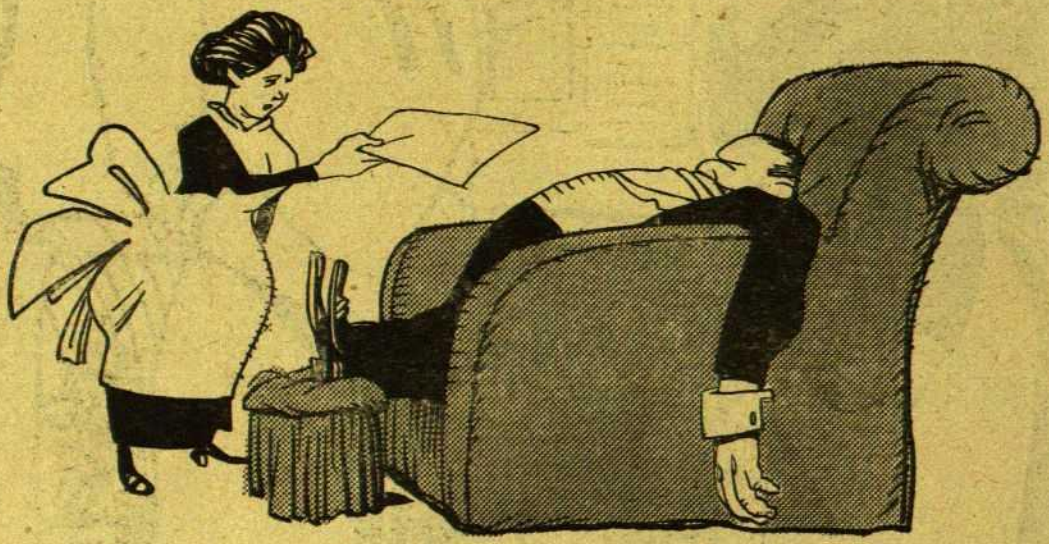
Aixís sembla que'ls abusos possibles s'eviten, però, com ja he dit, els lerrouxistes són més vius que no semblen, com se veurà. Ara's tracta de fer uniformes de gala pera'ls municipals. Aquet servey val més de 2.000 pessetes. Donchs ells que sí que desglòsen els treballs en quatre parts: calces, guerreres, gorres y polaines, y com que cada un d'aquests quatre treballs no arriben ni a mil pessetes, vetaquí la manera de fugir de la subasta y poder encarregar el treball al sastre més amich o més generós.

Que deu ésser lo darrer.

DUES noticies:

En Callén es a Madrid ab en Marianao.

El governador ha rebut una carta den Canalejas dient

LA NOVA TEMPORADA DEN VINAIXA

—Senyoret, les entrades del Liceu.

—Es en lo únich que no envejo als richs; lo que es per conseguir això, no hauría fet cap dels *sacrificis* que he fet a l'Ajuntament Trobo que la *siesta* la faig millor a casa.

En Santamaría, se veu ben clar, no pot sofrir el bandidatge... dels altres.

EN Figueras, parlant d'aquet mateix assumpte del peix, se queixa de que aquet «xanxullo sigui també atribuit als lerrouxistes».

No, lo cert es que'm sembla de poca quantia.

NO's pot negar que a esquilats ningú'ls guanya als lerrouxistes. Volem dir als de l'olla, perque'ls pobrets de baix sí que d'esquilats no'n tenen rès.

Es lley que quan l'Ajuntament ha de fer un treball, que puja més de 2.000 pessetes, s'ha de treure a subasta. En les subastes no's pot fer gaire combinació, perque si no's fa en la convocatoria, no hi hà més: qui més ne dona o qui més barato ho fa es el que guanya.

que está disposat a donar 27 milions pera afavorir el projecte de portada d'aigues que s'acordi.

CORREN rumors y semblen, desgraciadament, massa fundats, de que'l govern de Madrid se desdiu de donar la subvenció promesa pera la VI Exposició Internacional d'Art que s'obrirà a Barcelona'l mes vinent.

Y l'Ajuntament d'aquí ha acordat enterarse ab satisfacció dels treballs que fan la comissió de regidors y l'alcalde que són a Madrid, pagant Barcelona, pera... ¿pera gestionar que's pagui aquesta subvenció promesa?

Veurem. Ara com ara, allí dalt no's preocupen més que de si's pot arreglar aquella joguina espatllada de les aigues.

EN Lluhí no está per les sensibleries alomaresques.

L'Alomar se vol fer ben veure den Lerroux y arriba

a declarar que la desaparició del partit radical seria una gran desgracia.

En cambi, en Lluhí, li pronostica una enfonzada ab totes les campanilles.

Ja ho diu ell: «no podem deixar en mans dels radicals la bandera del progrés, com no podem permetre que caigui presonera de la Defensa Social la bandera de les quatre barres».

En una paraula, ell, en Lluhí, agafa la ploma, surt al camp; a n'aquet me'l menjo y a l'altre l'esclafo.

Tu, dónem la teva bandera de progrés.

Tu, dónem la teva bandera de les quatre barres. ¡A fòra tothom! Jo m'ho menjo tot.

¿Ab quin dret?

Ab el dret de tot senyor que es del P. de la U. F. N. R. A bandera cada lletra, encara'ns en perdona tres.

Gracies.

A Guimaraes (Portugal) el poble amotinat ha arrencat y trencat la làpida d'un carrer que duya'l nom den Francisco Ferrer.

Encara no fa dos anys que, segons els nostres revolucionaris, Portugal anava a intervenir a Espanya ab motiu del procés Ferrer. Ha hagut de pujar la República pera que'l nom den Ferrer fos arrencat de la vía pública y fet a trossos, com havía de pujar la República pera que les vagues més revolucionaries saccegeissin aquell Estat.

En Sol y Ortega ha dit que no havía volgut anar al despaig del President del Consell a parlarli del plet de Canaries, pera que no's digués que exercia pressió sobre'l quefe del govern.

¡Ay, Deu el fassi bo al infelis senyor Sol! ¿Qui vol que s'ho pensi que exerceix pressió sobre en Canalejas? Si vostè fos en Lerroux...

L'Azzati va acusar en plè Congrés al senyor Mencheta d'haver pagat vots en la seva elecció a 100 pessetes.

Això es una calumnia. Per poch que's conegui a don Quico ningú creurà que s'hagi gastat 20 duros en un vot, ni en tota una elecció.

Aprofitantse de que Barcelona necessita aigues, el govern den Canalejas ens vol protegir, constituint a Barcelona una mena de delegació d'aigues pera colocarhi, ab sous de delegat regi, directors, tècnichs, inspectors, etc., a un grapat de boques que no tenen plat en els ministeris.

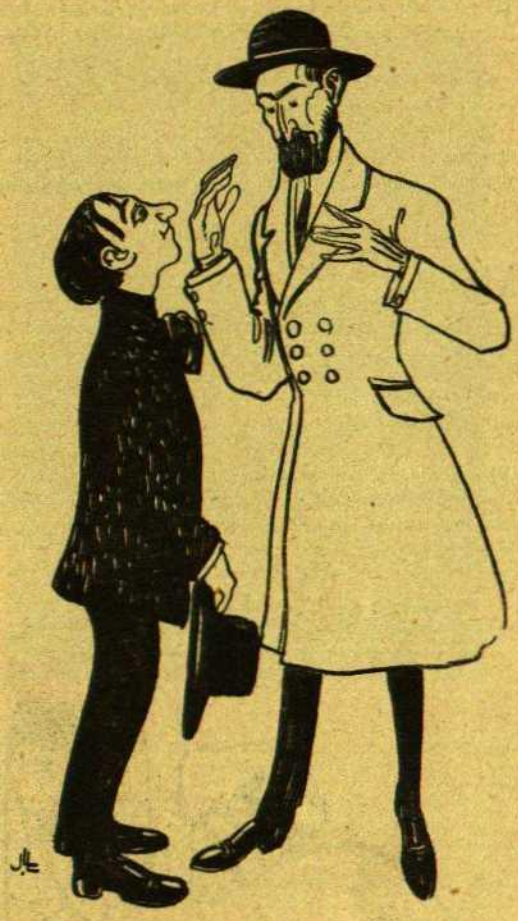
Pera demostrar la bona voluntat que informa aquest acte del govern en favor de Barcelona, en Canalejas ha nomenat, entre altres, a una persona que no pot ser més grata als barcelonins: el senyor Armiñàn, autor del drama «Los Segadores», en que apareixen els catalans com unes feres espúrees.

El senyor Armiñàn es conegut per l'antipatía que té a Catalunya, no sols per aquet drama, sinó per tots els seus actes realisats quan en una de les últimes etapes moretistes va ser subsecretari de Governació.

Una anècdota rigurosament histórica del senyor Armiñàn acaba de recalcar aquest informe. Quan la setmana trágica se tenia a Madrid l'impressió de que'l moviment revolucionari era catalanista, el senyor Armiñàn va dir davant d'un grupu de periodistes:

—Que me manden de gobernador á Barcelona y en veinticuatro horas lo tengo todo pacificado: empiezo por detener á todos los catalanistes y los fusilo en medio de la Rambla.

Quan va saber que'l moviment no era catalanista, el senyor Armiñàn ja va trobar la revolució més enrahonada; y ara es ell l'encarregat d'apaibagar la nostra set.

LA TORNADA DEN MAINAR

—Y ¿què tal? ¿hi haurà forsa concorrencia a la Exposició? ¿Han trobat forses artistes?

—¡Ja ho crech! El Moulin Rouge n'estava plè, y ¡de primera!

En Gasset es a Foment y en Natali Rivas, el mainader den Moret, ja té a n'aquell ministeri una Direcció General creada pera ell: la Direcció de Comers, Industria y Treball

No es mala breva aquesta y més encara, per quant, per no haverhi rès que fer, ni local pera oficines hi hà. Lo que interessa es fer els nomenaments y pendre possessió; lo demés no corre tanta pressa.

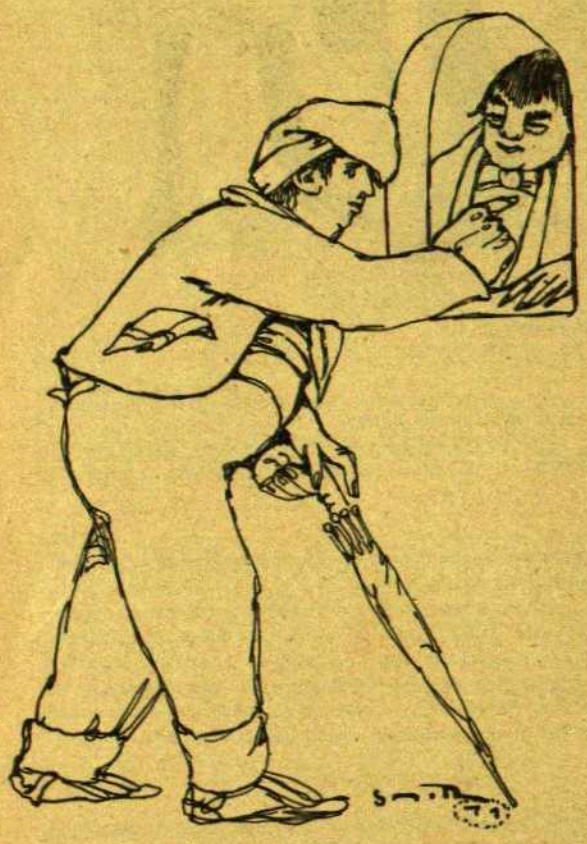
En Vinaixa sembla que hi va fer bones relacions a Nissa, quan hi va ser per Carnestoltes, car per Sant Joseph hi va tornar.

Ell diu sempre que se'n va a Madrid, però, al ser a l'estació, s'equivoca de tren y agafa el de la frontera.

Fa com aquells estudiants que juguen al burro en un cafetí d'aprop de l'Universitat; que quan acaben els diners, van al taulell a enmanllevarlos al amo y diuen que van al water.

Me sembla que'ls d'*El Poble* hauràn de tornar a donar ben aviat aquell crit que entre la seva gent se va fer de moda: ¡Femla l'esquerra! Y hauràn de tornarho a cridar perque aquella esquerra dels banquets de Miramar y de les assamblees per sorpresa y qüestions tancades, ja està tota desfeta.

Els republicans de l'Unió y els federals, ab un criteri més patriòtich que'l den Coromines, demostrant ser més amants de Barcelona que'ls que's diuen nacionalistes, y més catalanistes que'ls que'n troben poch a n'en Prat de la Riba y en Cambó, s'han pronunciat en favor de la coalició barcelonina pera derrotar al lerrouxisme. Els únichs que prefereixen en Lerroux a la Lliga són els d'*El Poble*.

LA TEMPORADA WAGNER

—¿Vol una butaca?

—No, senyor. Com que m'han dit que tenien molt *abono* y jo'n necessito per la vinya de dalt, venía a veure si me'l farien ben baratet.

L'esquerra està desfeta, y'l nucli més important de la mateixa s'ha apartat dels odis y enveges de la gent d'*El Poble*. El rompiment formal no's farà esperar gaire, y els de la colla den Peret quedaràn sols en el piset de la Rambla.

En aquella casa hi comensa ja a entrar el malhumor; tots estàn carregats d'electricitat y al més lleu fregadís salta la guspira. En Peret anyora la tranquilitat del negociat, en Lluhí s'ha tornat més de color d'oliva, en Gubern s'empesca coses pera destorbar els projectes den Prat de la Riba, y entre tots diuen mal dels de *La Publicidad*. Que són uns pasteleros, que no més van darrera de les actes, que en Miró ho vol acaparar tot. Quasi, quasi, ja tenen més quimera a *La Publicidad* que a la Lliga.

Al carrer de Pelayo s'ha parlat ja de la reorganisació del partit; de fer un acte de ressonancia, y de mudar de casa perque'l lloguer es massa car. Però, lo més curiós, es que'ls mateixos esquerrans s'han dividit ja en dues fraccions: la dels antilligueros, o sia la dels vells, dels que havíen viscut ab la gent de la Lliga, y la dels antipublicitaris, o sia la dels joves, que van entrar al partit ab vistes al republicanisme anticlerical. Pels primers, l'orientació a seguir ha de ser contra la Lliga, pels segons, contra *La Publicidad*.

L'obra de l'esquerra ha aconseguit un desenrotllo digne d'ella.

En Canalejas, enfadat perque'ls diaris parlen de crisis, va dir als periodistes que una crisis no es una cosa de no rès que's pot fer de qualsevol manera, y que'l governar al país es cosa més greu de lo que's suposa.

—Això ja ho sabem que es greu, sobre tot quan governa sa senyoria.

El senyor Buonarotti no volía que'l seu fill fos artista, perque trobava que era un ofici que no deya per un gentil home; però Miquel Angel, *erre que erre*, no va parar fins que va entrar al taller den Ghirlandaio... Però ara, sense adonarmen, anava a comensar un altre curs Miquel Angel, y com que no vuy fer mal al de Terrassa hont hi hà interessos creats, plego'l ram y'm dirigeixo pel dret a cân Parés, hont hi hà una Exposició den de Martí y Garcés. Això del *de* es lo que m'havía fet pensar ab el Buonarotti, car si son pare trobava que no feya fi el ser artista, ara són en gran nombre els artistes que tenen el *de:* de Riquer, de Fortuny, de Montoliu, de Casades, de Martí, etc., etc.

Aquets dos últims són els artistes de la setmana, l'un a cân Fayans, l'altre a cân Parés. El de cân Parés fa bodegons, marines, interiors y carrers; y fa uns canals de Venecia bonichs, perque no són ni'l gran Canal, ni al *chiaro di luna*. En cambi, el carrer de Tossa s'assembla molt al de Venecia, y això no es cap mal pera Tossa, perque Tossa hi guanya assemblantse a Venecia, y no es cap mal pera Venecia, perque Tossa no es pas un poble dolent; però sí que no està gairebé en una persona, que'ls ulls li fassin les mateixes pampallugues a la costa del Baix Empordà que a les clavegueres descobertes de la ciutat dels Dux.

Pel demés en de Martí m'agrada, perque'm sembla que farà coses molt boniques.—Espátula

Ara sí que han obert totes les vàlbules: dimecres, immens concert al Palau de la Música, per en Panzner; divendres, al Circol Artístich, per en Raventós y en Sabater, de l'Associació Musical; dissabte y diumenge, en Panzner altra vegada acorralant solfes; el mateix dissabte, diumenge y dimars el violinero Vecsey, al Liceu...

Cavallers, pera assistir a tots ja no solament s'han de tenir orelles, sinó cames elèctriques. Vostès diràn que en aquets casos, l'assistencia s'ha de partir, conformes, però es el cas que a un servidor li agraden totes les músiques que valen, y dòl defraudarne un borrall als sentits.

Quan anava a Montvert, veya que'l masover feya una penjadissa, a l'entrada, d'enfilalls de tomacons; jo'm creya, al principi, que s'hi entretenía pera donar més vistositat a la porta, però, en realitat, la seva mira no era altra que menjarne acompassadament, fugint d'inflamacions o d'accessos, perque deya: «Tots els molts fan mal».

Y això del nyigo-nyigo també m'agradaría que's podés despenjar igual que'ls tomaquets de Montvert, no pera quan tingués gana, que aquesta, afortunadament, may m'ha faltat, sinó pera ferlo seguir l'un darrera l'altre en forma que rès caigui a terra y no hagués de fer de carter pujant y baixant escales en un sol dia fins a sota terrat.

Però, malgrat aquet entafurar música, creguin que dintre l'olla que m'aguanta el coll rès s'hi barreja, es igual cas que passa ab l'oli y vinagre. Si no ho han provat may, els convido a que fassin l'ensaig y en quedaràn de l'experiencia meravellats. S'agafa una ampolla gran, si la casa té molt material per disposar, y sinó, ab una xicra també's logra igual resultat; s'ompla fins la meitat d'oli y lo restant de vinagre, sense deixarla vessar, ab el palmell de la mà dreta se tapa ben be l'obertura per ahont han penetrat els dos líquits y s'agita de ferm. La barreja sembla que's fassi, però després s'apariona, quedant dalt l'oli y dessota el vinagre.

Ara no sé ab seguretat quina de les dues substancies va damunt, perque ab això de química no hi he entès gaire may, es a dir, tampoch sé si es química o física, però pel cas es igual, la qüestió es que, essent líquits abdós, no's barregen pas.

Jo, ara escolto clarament aquella tafanería tan endiestrada del *cello* den Raventós en els rahonaments al piano que's tenien ab en Sabater; veig aquella batuta endiestrada den Panzner, buscar totes les pessigolles de la «Sinfònica» no deixantse per resseguir ni un recó den Wagner, ni una linea den Tchaikowsky, ni una entremaliadura den Strauss, ni un pèl de Beethoven; veig a en Vecsey pujar y baixar l'arch fent ronchs y xiscles, tous y forts, veig tot això y ho recordo y m'agrada d'allò més; però haig de parar l'agitació pera que cada líquit se posi en sa plassa.

L'eminent violinista Franz von Vecsey, que ha près part en els últims concerts de Quaresma del Liceu.

Sería molt millor que un hom podés anar despenjant el nyigo-nyigo com els tomaquets de Montvert, però ¿què hi volen fer? encara gracies; va pel temps que no ens ne donen.

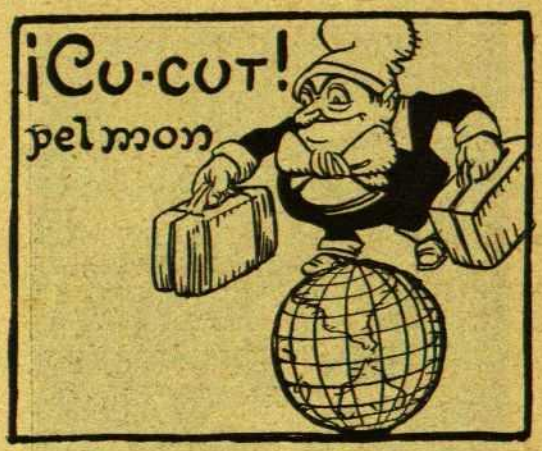
XIM-XIM

Animes retudes, de Victor Canigó.—Aquet distingit literat de Vilafranca del Panadés ha concebit una fantasia lírica y en vers, plena d'aquell perfum que impregna la majoría de les seves obres. Escrita en aquell llenguatge dols y florit que li es característich y rodejada d'un ambient somniador, l'obra resulta d'una exquisidesa deliciosa.

—

El Valor Social del Evangelio, de L. Ganiguet, editat per la casa Calleja.—Forma un bonich tomo d'una edició popular que, ab seguretat, será de profitós resultat pera el gran nombre de catòlichs que avuy se preocupen de les qüestions socials, de tant interès pera tothom. Forma part de la Biblioteca «Ciencia y Acción» que ja ha publicat una colla d'obres ab forsa ventatja conegudes.

VI BO

A París acaba de succeir un cas, que'm plau reproduir aquí, per quant me sembla bastant aplicable a Barcelona.

Un inspector de l'Estat va girar una visita a una taverna molt acreditada, observant, després d'un atent anàlisis, que tot el vi que existia en l'establiment era falsificat.

Interrogat l'amo de la taverna, va mostrar a l'inspector un gran dipòsit en el que hi guardava vi pur:

—Veu, tot això es vi pur de raims que vaig comprar aquesta última cullita. Vaig posarlo a la venda, y ab vuit dies vaig perdre tots els clients.

Tots varen venir a queixarse perque venia *vi falsificat*.

En vista d'això no vaig tenir més remey que posarme a fabricar *vi pur* ab fuixines, esperit de vi y alguna altra porqueria.

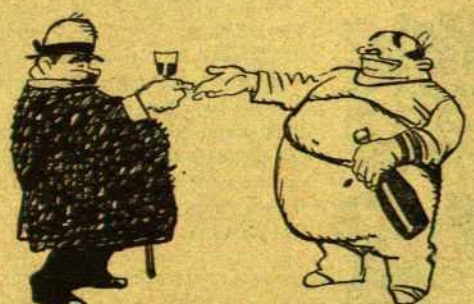
Ara que ja anaven tornant els clients, ara se'm presenta vostè.

L'inspector, reconeixent la sinceritat y la bona fè del taverner, va abstenirse de fer la denuncia.

El taverner, agrait, va convidarlo a ferne dos ditets.

—Posèumel de l'artificial—va demanar l'inspector.—Es molt millor que l'altre.

Y es que, a copia de no beure vi pur, quan ens ne donen ens sembla una medecina.

CONTRA ELS MODISTOS

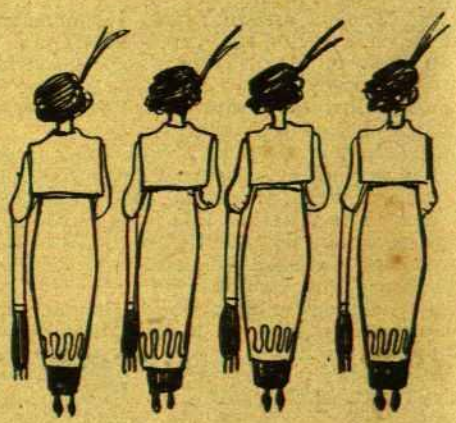
L'1 major de Graham, senador de la Carolina del Sud, ha presentat una proposició al Senat demanant que's reglamenti rigurosament el vestit dels ciutadans.

El preàmbul d'aquesta proposició està fundat en lo insostenible de la situació actual, en la que quatre *modistos* de París imposen a les dònes de tot el món els seus gustos particulars, que arriben a ser molts cops extravagants.

Si aquesta proposició s'aprova, els ciutadans y *ciutadanes* de la Carolina del Sud vestiràn un mateix model, quin figurí estarà inspirat en les més pures regles de l'art, de l'elegancia, del bon gust y de l'higiene.

Vostès, benvolgudes lectores meves, diràn que l'aspecte de la Carolina del Sud serà'l mateix que ofereix un hospici o un colegi.

A n'això puch objectarhi que molt sovint el nostre Passeig de Gracia ofereix un aspecte semblant. L'altre dia vaig comptar, entre Diputació y Granvia, 49 abrichs de vellut completament iguals. Gires y coll idèntich, y pera més detalls, fins eren iguals, o poch menys, les bosses-moneders que lluien les proprietaries dels abrichs uniformats.

UNA CONTRACTA

El Teatre de l'Opera de Viena ha contractat al tenor Caruso pera tres representacions, pel preu total de 45.000 franchs.

En el contracte estipulat entre el tenor y'l director de l'Opera de Viena s'hi llegeixen aquets dos paragrafs suculents.

«Com siga que'l seguici del tenor Caruso està format per son secretari, un metge, un director, un barber, dos criats, un ajuda de cambra y'l seu representant, la direcció ve obligada a permetre la entrada a tot aquet personal, ab butaca fixa pera tots, excepció feta dels dos criats.

»El tenor Caruso podrà fumar entre bastidors. Pera evitar accidents, la direcció del teatre posarà a la seva disposició dos bombers ab encàrrech de seguirlo per tot y de cullir les puntes enceses que'l tenor llensarà allí ahont li vingui be».

Llegint això y pensant ab els 45.000 franchs que's fa pagar el tenor Caruso per tres representacions, deduim que aquet tenor resulta bastant Car...uso.

Imprenta de MARIÁN GALVE, Carme, 10

¡CU-CUT! PERIÓDICH SATÍRICH AB NINOTS. Redacció y administració: Cardenal Casañas, 4
PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Trimestre. Barcelona, 1'50 ptas.; a fora, 2 ptas.; estranger, 2'50 idem.

Aspecte exterior del solar del carrer de Mallorca, número 192, ahont s'han comensat les obres del edifici destinat als tallers de gravat de la casa

BAGUÑÀ Y CORNET

Actualment instalats al carrer de Bonavista, número 30.

Encàrrechs: Cardenal Casañas, 4

SUPLEMENT ILUSTRAT de EN PATUFET

Continúa publicantse en el Suplement d'EN PATUFET, la interessantíssima Novela d'aventures,

El gegant dels aires

URANIA

La més sòlida, pràctica, visible, elegant, perfeccionada y econòmica

Preu únich 600 pessetes

Se soliciten Representants per compte propri

Agent general pera Espanya: **J. ROVIRA.—Clarís, 36.—BARCELONA**

Postals de moltes menes

LLIBRERÍA BAGUÑÁ.—Cardenal Casañas, 4.—Barcelona

Mal de cap

Se cura en dos minuts sense antipirina prenent **Jaquecurine Golobart** 1 pta. capsa. Demanis a totes les farmacies y Rambla de les Flors, 4.

DIABETES

SE CURA AB L'ELIXIR DEL

Dr. SASTRE Y MARQUÉS

Hospital, núm. 109.—BARCELONA

TROPHOGENO FONT

Convalecencia, anemia, Dr. Andreu Serra, Pelayo, 9 y Font, P. Gracia

---

AIGUA DE ST. HILARI

No patirèu dels ronyons,
del fetge, ni pahidó;
viurèu sempre sans y bons
si en totes les ocasions,
y al menjar, feu ús diari
de l'Aigua de Sant Hilari.

Píndoles anticlorótiques "Casadesús" ¡85 ANYS D'EXIT 85! Clorosis, pobresa de sanch, desarreglos periòdichs. 2 pessetes cap a en centres d'especialitats y en la Antiga Farmacia Casadesús del Doctor CUIXART.— *Arch del Teatre, 21. Barcelona.*

¿Les millors bicicletes? "SANROMA" Balmes, 62 BARCELONA

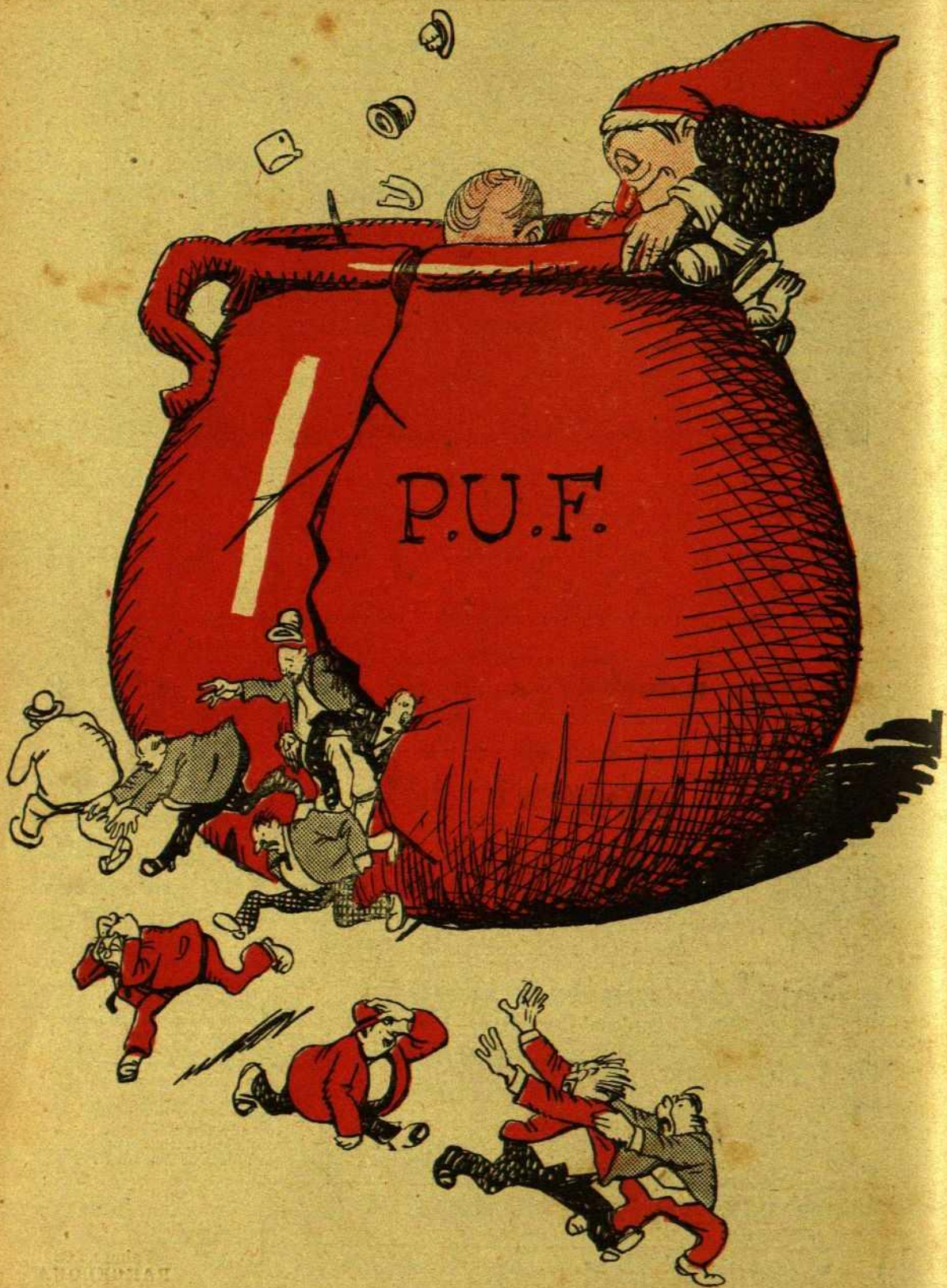
MIQUEL HORTA

FÁBRICA DE LLIBRES RATLLATS Y TREBALLS DE IMPREMTA

Se fan tota mena de treballs comercials a bons preus

Baixada de Cervantes, núm. 3 (prop del carrer Avinyó). — BARCELONA

Hospital, 126 **XACOLATA PADROSA** **Carrer Sta. Agna, 35**

LA «ESQUERDA» CATALANA

¡Cu-Cut!—¡Noys, això vessa que es un gust, aviat no hi quedarà més que l'olla!